

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 «
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kőszírok visszaadásán
 vagy megőrségre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A magyar ipar és az aszfalt.*

Alba nagy püspöke Prohászka Ottokár akadémiai székfoglalójában hitvallomást tett filozófiájáról. Ez a filozófia egy mozdulatban tömörítve így hangzik: »Az élet sulypontja nem az ismeretben, hanem az ismeretet követő cselekvésben, nem a tudásban, hanem a konkrét tettekben fekszik.«

Ha én lettem volna korrekora, nem átalítottam volna közbeszurni egy szót, egy végzetes szót, egy nemzetsorvasztó szót, amellyel filozófiája élő tiltakozás lehetne a magyar betegség ellen: »Az élet sulypontja nem az ismeretben, hanem az ismeretet követő cselekvésben, nem a tudásban, még kevésbé a phrasisokban, hanem a konkrét tettekben fekszik!«

Most kérem, Magyarországon az élet alapföltétele nem a levegő, nem is a táplálék, ezek nélkül talán berendezkedhetnénk valahogy, de szavak, hangzatos szavak, magyarán mondva phrasisok nélkül igazán lehetetlen boldogulnunk.

Ezzel öljük az időt országházában, megyegyűlésen és városi közgyűléseken,

* Előkelő kézből kaptuk e cikket, melynek igaz ugyan minden sora, de az is igaz, hogy a magyar iparvállalatoknak lelkiismeretesebben kellene törekedniük arra, hogy méltók legyenek az ilyen lelkes magyarok dédelgető pártfogására. Szerk.

és ezzel ütjük agyon a legsikeresebben azt a sokat emlegetett szegény mostoha gyermekünket — a magyar ipart!

Mert csak a mostoha gyermekünktől kíván kérlelhetlen szigorunk annyi tökéletességet és ismét csak a mostohafiúnak haladására, előmenetelére áldozunk keveset, mint a szegény magyar iparra.

Azt kívánjuk tőle, tudjon annyit, teljesítsen annyit, mint tőkével, kultúrával, bizalommal agyondédelgetett idősebb külföldi testvérei — és ugyanakkor, midőn ilyen lehetetlen sokat kívánunk tőle, elzárjuk a levegőtől, elvonjuk tőle megrendeléseink éltető erejét, nem adva neki egyebet a szavak hömpölygő áradatánál.

Elfeledjük, hogy sokkal nagyobb kulturájú nemzetek milyen féltő gonddal nevelték nagyra iparukat, beérték kezdetleges munkájával, szemet hunytak gyarlóságaira, mert tudták, hogy az ipar nem Pallas Athéné, nem ugrik elő teljes fegyverzetben nemzete homlokából, hanem minden megmivelt darabja, minden megszólt métere, minden négyszögölnyi aszfaltja egy-egy szükséges, elkerülhetetlenül szükséges étappe-ja a tökéletesedés felé. Hogy sokat csetlik-botlik, el-elront egyet-mást, sokszor szögletes és darabos, ott, ahol simának és fordulatossáknak kel-

lene lennie, az természetes; gyermekbetegségei ezek a fejlődésnek. Lám a német ipar milyen kezdetleges volt ezelőtt 40 évvel, elannyira, hogy Angolországba importált árucikkeire szegény parafusokat kellett írnia. Made in Germany! Ma már az angol elengedné ezt a szegényparagratust, de most meg a német nyomja rá büszkén, mert minden iparcikke egy-egy hirnöke csudásan fellendült, minden próbát megállt iparának.

Mi persze külön utakon járunk és különösen érdekesek vagyunk olyankor, ha árlejtésekről tanácskozunk. Ami külföldi, az előtt térdet, fejet hajtunk, annak csak előnyeit, tökéletességeit ismerjük: ami itthoni, az nekünk nem imponál, hiszen senki sem próféta a maga hazájában, de annál jobban ismerjük, tudjuk, terjesztjük hibáit, tökéletlenségeit. Mit csináljunk, milyen tetszetős formába öltöztessük árulásunkat? Oh, hiszen erre meg van már régen a pompás formulánk: Elő a szavakkal!

Az egész gyűlés visszhangzik a magyar ipar pártolásának kongó phrasisaitól; az idegen vállalatot alig-alig említjük, mikor aztán úgy véljük, hogy az idők bétettek, a hánykodó lelkiismeretek megnyugodtak, kiosztjuk a sütetet: «Nesze

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Jézus él!

A Kath. Kőr Április 23-iki záróünnepélyén elmondta
 Dr Vueskles Gyula.

Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Csak néhány nappal ezelőtt tartottuk a kereszténység legnagyobb ünnepét; még visszhangzik a tavaszi levegőben a husvét ének allelulája, még most is eltölti lelkünket a bála és öröm érzete, melyet bennünk a feltámadás magasste ünnepe keltett.

A kereszténység e nagy ünnepén meglátszik még ma is, a XX. században is, a repülőgépek s a legbámulatosabb találmányok és felfedezések napjaiban is meglátszik, hogy keresztények vagyunk. Ez a nagy ünnep rányomja a keresztény jellegét nemcsak a templomra és a családra, hanem az állami, a társadalmi, a közigazgatási, a kereskedelmi, az ipari életre, sőt az irodalomra és a sajtóra is.

M. T. H. és U. I. Megfigyelték-e, hogy ilyenkor még a hitközönyös, sőt az istentagadó lapok is csakugy csepegnek az ájtatosságtól? Mintha tiszteltben tartanak olvasóik legnagyobb

részének ünnepi hangulatát, ilyenkor nemcsak abbahagyják szokott kifakadásait és káromkodásait Isten, vallás és az egyház ellen, hanem stílusukat megváltoztatva kenetlejes hangon írják feltámadásról, hitről, szeretetről.

De ez a körülmény ne tévesszen meg senkit. Ők ilyenkor is következetesek maradnak önmagukhoz, irányukhoz, elvükhöz, illetve elvtelenségükhöz, csak a modoron változtatnak egy kicsit. Nem durva kirohanással, hanem mézes-mázos, kenetes szavakkal akarják hálójukba szorítani az embereket.

Ha figyelemmel olvassuk e sajtónak ilyen ünnepi cikkeit, csakhamar rájövünk, hogy kenetes szavaik mögött méreg rejlik. Az ő husvétii cikkeik nem Krisztus feltámadásáról szólnak, hanem a természet feltámadásáról, az eszme feltámadásáról, az elnyomott igazság feltámadásáról: a sorok közt — néha csak elrejtve, máskor nyitabban — rámutatnak arra, hogy tulajdonképpen ilyen eszmei, átvitt értelemben feltámadás a kereszténység poetikusan szép feltámadási legendája is.

M. T. H. és U. I. A kereszténységnek s ezzel együtt mindannak, amit a kereszténység két ezredév óta hozott és alkotott: a keresztény civilizációnak, művelődésnek, haladásnak,

a keresztény szeretet kiapadhatatlan áldásainak és a kegyelmi életnek az alapját korántsem valami képzelet szülte legenda képezi, hanem *Krisztus testi feltámadásának történelmi ténye* melynek valódisága mellett több, teljes hitelt érdemlő tanubizonyosság szól, mint a világtörténelem bármely más nagy eseménye mellett.

Vajjon egy legenda hatása alatt képesek lettek volna e az ezelőtt féltékeny és teljesen tanulatlan apostolok arra, hogy halálmegvetéssel, ragyogó ékesszólással és a legtudományosabb képzettséget is megszégyenítő és lesújtó bölcséleti dialektikával szálljanak szembe a pogány világ egész vallási, erkölcsi és társadalmi felfogásával, az állami és politikai hatóság félelmetes erejével és lemondva minderről, ami ezelőtt kedves és becses volt előttük, életüket egy hiábavaló legendáért áldozták? Ha Krisztus feltámadása beteges idegzeiti kép elődés szüleménye, honnét van akkor, hogy a feltámadás hite s az egész hitrendszer az apostolok és tanítványok mindegyikével közös s abban rendühetetlennek maradnak a legszörnyűbb üldözések és kínzások között is?

Ha Krisztus feltámadása csak képzelet szülte legenda, hogyan és miképpen magyarázható akkor meg Saulnak, ennek a mély felfogásu, világtörténelmi nevezetességű, pártatlanul

Tavaszi és nyári cipőkülönlegességek

„KOBRAK“-nál

Helybeli és vidéki telefon: 847.

28

Rákóczi-ut 3.

neked mostoha gyermekünk hazai ipar a phrasisok hamupogácsája, neked pedig előkelő idegen a tettek, a megrendelés zsiros falatja!

A politikai helyzet.

A megegyezés küszöbén.

Bécs, április 24.

Ma délelőtt újabb meglepetés érte a politikai köröket. A király kabinetirodája délelőtt 10 órakor értesítette a Magyar Házban levő miniszterelnököt, hogy a király *ma délelőtt ismét kihallgatáson fogadjá*. Gróf *Khuen-Héderváry* fél 12 órakor Schönbrunnba ment és 12 órakor kihallgatáson jelent meg a király előtt. Az újabb audiencián történekről még nem érkezett hír, de bizonyos, hogy a *helyzet igen komoly*, mert különben a gyengélkedő király nem hívta volna ma ismét audienciára a magyar miniszterelnököt.

Bécs, ápr. 24.

Báró *Binerth* osztrák miniszterelnök még *Khuen-Héderváry* újabb kihallgatása előtt kora reggel volt kihallgatáson a királynál. Az audiencia fél óráig tartott.

Az osztrák miniszterelnökségen *Binerth* audienciája után az a hír terjedt el, hogy a király közbelépésének eredménye van és a helyzet ma már nem olyan kritikus, mint tegnap.

Bécs, ápr. 24.

Az osztrák és magyar kormány között a tárgyalások holt pontra jutottak. Ha ennél a tételnél nem tudnak megállapodni, úgy kormányválság áll be. A kormány lemondása meg nem állapodás esetén bizonyos.

Bécs, ápr. 24.

Héderváry és *Binerth* báró délután 3 tól 5 óráig tanácskoztak. A tanácskozás után erős kilátás van a megegyezésre. A tanácskozásról azt jelentik, hogy ma úgy állapodott meg a két miniszterelnök, miszerint csütörtökig függőben hagyják a dolgot és addig mindkét kormány minisztertanácsának módjában lesz határozni az eddigiek felett. Csütörtökön e szerint Héderváry ismét Bécsbe utazik és véglegesen döntenek a függő kérdés felett. Héderváry tegnap hazautazott Budapestre.

A Katholikus Kör záróünnepélye és hangversenye.

Nagyszabású, impozáns hangversennyel fejezte be vasárnap d. u. a Katholikus Kör, előadásainak idei sorozatát. A vetítő estélyekkel kezdődött a sorozat, tanulságot és szórakozást nyújtva, majd a bőlti előadások következtek, melyek a keresztény eszméket voltak hivatva mélyebben bevésni a szívekbe, a vasárnapi hangverseny pedig az előbbi törekvés mellett a művészet koronájával ékesítette az egész sorozatot.

A hangverseny első pontja *Goldmark* Sakuntalájának nyitánya volt, melyet két zongorán *Varró Zsófi*, *Barabás Erzsébet*, *Lukács Anna* és *Ottomósy Olga* adták elő. Két zongorán előadott hangversenyszám a ritkaságok sorába tartozik; nehéz négy olyan előadót találni, kiknek tudása és képessége teljesen harmonizálna. A vasárnapi hangverseny négy bájos előadója ebben kivétel. Mesterükre *Szalay Stefánia* vallanak. Pompás technikai készséggel és kifogástalanul tökéletes harmoniában adták elő *Goldmark* remek szerzeményét. A közönség mindvégig igaz élvezetet talált a valóban művészi zeneszámban

s végül mind a négy leánykát zajosan megtapsolta.

Ezután az est szónoka dr *Vucskics Gyula* kezdte meg megnyitó beszédét. *Férens é*, ez volt a témája. Lapunk felelős szerkesztőjéről lévén szó, meggyőző erővel előadott a lelkek mélyéig ható beszédéről nem irhatunk dicsérő szavakat, egész terjedelmében hozzuk lapunk tárcarovatában s hisszük olvasóink is oly örömmel fogadják, amint hálával tapsolta meg az estély közönsége.

Mikor elcsöndesült a tetszés zaj, *Szalay Stefánia* jelent meg a pódiumon. A művésznőnek nagyon sokkal tartozik a Kath. Kör választmányának s a Kath. Kör estélyeinek előkelő közönsége: egytől-egyig az ő iskolájából valók az estélyek zongoraművésznői, mind-nik játékán az ő művészete sugárzott át. *Schumann*: *Novelletta E-dur*, *Liszt Paganini Etude E-dur*, darabokat adta elő. Az a tökélyig emelkedő technikai precizitás, az a leheletszerű finomság, melyet már a művésznő növendékeiben is megcsodáltunk, elementáris erővel hatott a közönségre, mely hálájának, szeretetének szünni nem akaró jeleivel jutalmazta a művésznőt s nem is nyugodott meg, míg ráadásul *Schumann* *Nachtstückjének* lebilincselő kedvességű eljátszásával meg nem pótolta műsorát.

Kiemelendő, hogy *Liszt Paganini-Etudejét* nemrég *Szigethy* is eljátszotta Nagyváradon s bizony igaz örömmel konstatálhattuk, hogy a mi művésznőnk játéka legalább is egyenlő művészi színvonalon állott *Szigethyével*, ha ugyan föltől nem haladta azt.

Az est sikeréből bőven kivették részüket dr *Báthory Oszkár*, *Csikés Sándor* uraszonnyok, valamint dr *Krüger Jenő*, kik *Curschmann* tercettjét adta elő, lélekzet visszafojtva hallgatták a gyönyörű melódiai művészi interpretációját, melynél különbet hangverseny termek művészei is bajosan produkálnak. A pompásan sikerült triót zongorán *Belesnay Antal* kísérte az ő kiváló tudásával.

A minden ízében fényesen sikerült hangversenyt a már jól ismert kamara zenészeink tejezték be. *Schubert* Trioját adták elő *Szalay Stefánia* (zongora), *Nagy Ferenc* (violin)

éles és lángeszű férfunak rögtön roppant megváltozása?! Az ő szavai, melyek mint kiáradt folyam ömölnek szét a világtörténelem és a népek mezéjén, s melyekből az összes kereszténység merített és meríthet, szüntelen ábrándozás, beteges idegzett képzelődés, vagy csalódáson alapulnának? Vajjon feltehető-e józanul, hogy a pogány világ ez előtte hihetetlen és elképzelhetetlen legendáért döntötte romba bálványait, zabolázta meg vad indulatát és vette magára *Krisztus* igáját?!

Krisztus testi feltámadása történelmi tény, melynek valódiságáról az apostolokon kívül számtalan teljes hitelt érdemlő szemtanú meggyőződött s arról az egész világnak kétségbevonhatatlan bizonyosságot nyújtott. Es mint ilyen kétségbevonhatatlan bizonyosságú tény lett szilárd, rendíthetetlen alapjává a hitnek, s olyan forduló pontjává a világ-történelemnek, amelyet az emberiség azóta sem látott. Mert ezzel az emberiség történetének folyama új mederbe lépett, innét kezdve a történelem két korszakra oszlik: *Krisztus* előtt és *Krisztus* után. Azóta az emberiségnek központja, küzdelmeinek, törekvéseinek iránytűje a feltámadt *Krisztusnak* élő személyisége, az ő eleven tette, lelkes felmagasztosult keresztje és szentséges sebe.

Az Ur *Jézus Krisztus* megdicsőült emberi természetében nemcsak a mennyekben él Atyjának dicsőségében, hanem egytálat ugyanazon tésében itt van a földön, templomainkban, oltárainkon. Ez a test és vér nevelte a vértanukat

és szenteket, hittérítőket és hőseket és tudósokat, kiknek példája és működése *Krisztus* hitére terítette az embereket. A századok versenyeztek egymással az *Ültáriszentség* dicsősítésében. Es ebből úgy látszik, a mi századunknak jut a legnagyobb rész. Eanek lett fentartva az egyház ősrégi szokásainak felújítása, a mindennapi áldozás, az ártatlan gyermekek korai áldozása és az eucharisztikus kongresszusok. A kölni szentségi kongresszuson 60,000 munkás mutatta be hódolatát a szentségben élő *Jézusnak*, a mult őszön pedig az Amerikában, Montreálban tartott kongresszus alkalmával 150,000 férfi vett részt egy oltári szentségi körmeneten.

É *Jézus* továbbá az igazak szívében. Titokteljes életet él bennünk a kegyelem, a malaszt által, az ő lelke által, ki bennünk lakozik s természetfeletti életünket fentartja és irányítja. Addig élünk igazán, míg *Krisztusban* élünk. Magának *Krisztusnak* klasszikus hasonlata szerint olyanformán van ez, mint a szőlővessző élete a szőlőtőkén. Mig az a vessző a tőkén marad, addig él és hoz gyümölcsöt, amint lehull róla, megszűnik élni. Amint az őserő a tőkéből vesszőt fakaszt, sejteket épít, lombot hajt s az igénytelen virágból kialakítja a tüzes, édes, zamatos gerezdet: úgy áramlik *Jézusból* az élet őserője a lelkekbe, az igazak szívébe; — nélküle azonban, mint a tőkéről lemetszett vessző, a lélek életnedvet nem kap, elsenyved, elszárad.

Mint a lélek él a testben; úgy él *Krisztus* az ő misztikus testében, az ő anyaszentegyházában. Tanubizonyosság erre az egyháznak tizenkilenc százados története. Péter hajója, bár örvények felett és viharok között, mégis biztosan evez a idők tengerén. Az óriási viharok sokszor léket ütnek rajta, oldalai recsegnek, ropognak, már-már elsüllyedni látszik, úgy tűnik fel, mintha aludnék *Jézus Péter* hajójában, — de a legnagyobb veszedelem közepett, a segélykiáltásokra felébred a kormányos, parancsol a szeleknek és elűl a vihar. Mt félték ti kicsinyhitűek?! *Jézus* él az ő egyházában!

Es éppen azért, mert *Jézus* él istenségében és emberi természetében, nemcsak a magas mennyekben, hanem itt a földön, az oltáron, az egyházban és hiveinek szívében, éppen azért más a mi viszonyunk is hozzá, mint a történelem nagy alakjaihoz, akiknek csak egy-egy romokban heverő alkotása, vagy éppen csak az emléke maradt ránk. Ezekhez, bár a legnagyobbak voltak, bár kiváló dolgokat alkottak és igazi érdemeket szereztek kortársaik és az utókor hálájára ezekhez mégis tulajdonképpen csak a képzelet szállai fűznek bennünket, — *Krisztushoz* pedig, az Isten Egyszülött Fiához és Megváltónkhoz, hanem valóságos élő viszony köt, hisz, az apostol szerint. (Apost. csel. 17—28 ik) ő benne élünk, mozgunk és vagyunk.

Ez a viszony abban áll, hogy a megtestesült Istenfia megváltotta az emberiséget, vele

Április 8-án nyílt meg

Kálmán és Kálmán

Egész éjjel francia és magyar konyha.

Nagy Sándor-utca 4 szám.

Erdélyi Borozója

Szolid és előzékeny kiszolgálás.

Kitűnő erdélyi

Fővárosi mintára, pazar eleganciával berendezve! ■ ■

borkülönlegességek.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

Kürti István nagy zenei tudással, Művészi munkáikat lelkesen megtapsolták.

A termet megtöltött előkelő hölgyközönség névsorát közölünk lehetetlen, férfi közönség soraiban ott láttuk közéletük számos szereplő egyéniségét, kik közül a következőket sikerült összejegyeznünk:

Fetsner Antal felsz. püspök, br Szentkereszthy Zsigmond, dr Karácsonyi János, Grócz Béla, dr Bozóky Alajos, Karsch Lollion, Dus László, Varró Domokos, dr Hoványi Gyula, Novotny S. Alfonz, dr Schweiger Ede, dr Némethy Gyula, Mayer Antal, Brém Lőrinc, Imrik S. Zoltán, dr Krüger Aladár, dr Mazurek Gyula, dr Kiss Géza, dr Boeckor Károly, Szalay N., dr Verzar István, dr Imrik Gusztáv, dr B. thory Oszkár, Csipkés Sándor, Imrik László, Jancsó Lajos stb.

A hangverseny bruttó jövedelme 378 K 40 fillér. Jegyeiket Grócz Béla, dr Karácsonyi János, Gabrielly Lajos 20—20 K, Fetsner Antal, Molnár Géza, dr Spett Gyula, dr Hoványi Gyula 10—10 K, dr Karsch Lollion, Imrik S. Zoltán 5—5 K, Hlatky Endréné, Dus László 3—3 koronával váltották meg.

Hölgyeim!

Kelim, gobelin és Smyerna ujdonságaimra felhívom figyelmüket. Okvetlen nézék meg. ::

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Gyermeknap Nagyváradon.

Gyűjtés és ünnepélyek.

Az idei gyermeknap nagyszabásúnak ígérkezik Nagyváradon. A kormány mind nagyobb arányokban terjeszti ki a gyermekvédelmet, s a társadalom érdeklődése, támogatása, áldozatkészsége is hatványozott mértékben nyilatkozik meg ezen cél szolgálatában.

Vasárnap délelőtt nagy értekezlet volt a városbázán az idei gyermeknap sikere érdekében, amelyen a gyermeknap idejét és a részletes programot beszélték meg.

Hlatky Endre főispán elnökölt, s mintegy 50—60-an voltak jelen.

Hlatky Endre főispán rövid beszéddel megnyitotta az értekezletet. Széll Kálmán vette fel az eszmét, mely azóta mindég erősebb módon fejlődik. Ajánlja, hogy május közepén tartásuk meg a gyermeknapot. Köszönetet mondott a jelenlevőknek a megjelenésért s felkérte dr. Edelmann Menyhértet a gyermeknap jelentőségének ismertetésére.

Siket Andor főispáni titkár felolvasta gróf Edelsheim Lipót átiratát.

Dr. Edelmann Menyhért hosszabb beszédet tartott, amelyben lelkesedéssel fejtegette a gyermekek védelmének nagy fontosságát.

Hlatky Endre főispán rátért arra, hogy sokan nem szívesen veszik, hogy mikor itt is annyi teendő vár elintézésre, megoldásra, az itten gyűjtött pénzt elküldjük Budapestre. De tisztában kell lenni azzal, hogy az elvitt pénzért mit kapunk más oldalról. Mit ad vissza a gyermekvédő liga, az elvitt pénzért. Elég ha rámutat a liga által Nagyváradon fenntartott tanoncotthonra, ahol egy-egy gyermek évenként 500 koronába kerül a ligának s így évenként 15—20 ezer korona jön vissza a mi pár ezer koronánkért.

A gyermeknap részletei.

Siket Andor a gyermeknap megtartására alakult választmány névsorát olvassa fel, majd

a gyermeknapok programját adja elő. A gyermeknapot május 15-én és 16-án, rossz idő esetén 22-én és 23-án tartják meg. 23 urnát állítanak fel a város forgalmas utcáin. Minden órában más-más hölgyek lesznek az urnák mellé beosztva. A hölgyek a tavalyi beosztás szerint fognak az urnák mellett helyet foglalni, de ha valaki más urnához akar kerülni, jelentse be azt Siket Andornál és teljesíteni fogják kívánságát. Katonazene térzenét fog adni, a kávéházak előtt cigányzenekarok fognak játszani. Az iskolákban ünnepségek lesznek. Felhívják a kereskedőket, gyárosokat, pénzügyezteteket, kávéházakat, hogy a napi jövedelmekből bizonyos percentet adjanak a Ligának.

A színház előtt buffet lesz, ahol hölgyek fognak kiszolgálni. A tanoncotthonban készített dísz tárgyakat külön sátorban jutányosan fogják elárulítani. Alkalmi lapokat fognak kiadni. A színház 7 férfi és 7 nő tagjáról fényképet fognak készíteni és a színészek és színésznők egymás képeit fogják árulítani. Felkérjük Kondor Ernőt, a Bonbonniere igazgatóját, hogy egy cigányzenekar élén művészi hegedűjátékával szórakoztassa a közönséget. Este pedig nagy confetti és virágcsata lesz.

Hlatky Endre előre is megköszönte a hölgyek és urak buzgalmát és az ülést bezárta.

A rendező-bizottság.

A gyermeknap rendezőbizottsága a következőképen alakult meg:

Elnök: Hlatky Endre főispán.

Társelnökök illetve társelnökök: Rimler Károly polgármester, dr. Agoston Péterné, Des Echerolles Kruspér Sándorné, dr. Edelmann Menyhért, Füredy Lászlóné, Grunwald Henrikné, Hlatky Endréné, Mártonffy Marcel, Molnár Géza, Pallay Lajosné, Petry Gyuláné, öz. ilj. Schwartz Abrahámné, Miskolczy Ferenc dr., Reismann Mórné.

Titkár: Siket Andor főispáni titkár.

Jegyzők: Szondi Vilmos a m. kir. állami gyermekmenhely gondnoka és dr. Molnár Imre Nagyvárad thjt. város tb. aljegyzője. A rendező bizottságnak 371 hölgy és 100 férfi tagja van.

kiontott vére árán új szövetséget kötött, s ennek alapjául új törvényeket adott. E törvények köteleznek bennünket mindig és mindenütt: otthon, a templomban, a családban, a műhelyben, az irodában, a társadalomban, az irodalomban... egyszóval a magán, a családi és a közélet minden vonalán. Krisztus az újszövetség törvényhozója él és vigyáz az ő törvényei megtartására. Erővel nem kényszerít reá senkit, hisz szabadakarattal van és nem akarja elvenni érdemünket, de példájával vonz, édesget, kegyelmével ösztönöz és segít, hogy azokat megtartsuk; — ha pedig nem tartjuk meg, mi valjuk annak kárát; mert ha börtöne és zsandárja nincs is ennek a törvényhozónak, de van ezer módja, hogy már itt a földön is éreztesse hatalmát velünk.

Krisztus az egész világot megváltotta, az élet minden mozzanatára hozott törvényt, (vagyis modern nyelven szólva világnézetet alkotott) az egész világnak szól, kegyelmét mindenkinek adja: s a világnak életét központja, ragyogó fényes napja, melynek sugarai világosságot, meleget, életet terjesztenek mindenfelé. A nap az égboltozat tetején van, de azért világossága és melege elhat a hegyóriások ködbevesző csucsaira és a völgyek mélységes szakadékaiba, a márványpaloták csillogó csarnokaiba és a szegények egyszerű kunyhóiba; erőt, életet ad a Tátra égbe nyúló ormán tanyázó fenyőknek, a föld feiszántott barázdáiban rejlő gabona

magvaknak és az erdő mélyén a lombok alatt és bokrok közt szerényen meghuzódó virágnak és fűszáznak egyaránt.

Az Istenia, a mi lelki életünk napja megdicsőült emberi természetében mennyi trónusán ül, de lelkes, éltető ereje, isteni tanításának világossága és kegyelmének átható melege hasonlóképpen szétárad mindenfelé az egész világra. Egy nagy különbség mégis van. A napnak sugarai ugyan elhatnak mindenfelé, de lényege csak ott marad az égboltozaton, — míg Krisztus mennyi trónján is megmaradva, lényegileg is leszáll közénk a földre oltárainkra.

Isteni Megváltónk úgy gondoz mindnyájunkat egyenként, mintha csak az az egyetlenegy lélek lenne reá hívva. Mi imáink közben, mikor szívünket és felkűnket hozzá emeljük, beszélünk vele, elétárjuk aggodalmainkat, bajainkat, szándékainkat és ő viszont beszél hozzánk, — ha füleinkhez nem is jut el szava, de felkűnk megérti azt, — utba igazít, megnyugtat, testével táplál, felfrissít a küzdelemben elfáradt erőnket; akarattunkat edzi s lassankint átalakítja egész valónkat igazán a saját képére és hasonlatosságára.

Sajnos a onban nem mindenki engedi át magát az isteni Nap ezen vonzó, erősítő, átalakító hatásának. A napraforgó kelyvét, szirmait folyton a nap felé fordítja; így tesznek a jóindulatu emberek is, ki árják szívüket, lelküket az isteni igazság és kegyelem Napja előtt. Akad-

nak azonban vakondok természetű emberek, kik szándékosan bujkálnak, odukbba, vermekbe rejtőznek az igazság Napjának tündöklő sugarai elől. Ha valaki a pince zugába bujlik, ott persze nem süt rá az Isten napja. Ha a virágot a pincébe teszik, nem éri a nap, szintén veszt, elfonyad, elszárad, kivész. Akik szándékosan elzárkóznak az igazság és kegyelem isteni Nagyanak éltető sugarai elől, úgy járnak, mint a pincébe tett virág elenyvednek, elpusztulnak.

M. T. H. és U! Amióta Krisztus elleneségei nehéz követ hengerítették isteni Megváltónk sziklasírjára, azóta a tagadás sötét szelleme minden képzelhető és képzelhetetlen módon elhitetni törekszik az emberiséggel, hogy Krisztus, ha élt is, meghalt mindörökké. Teszik pedig ezt azért, mert a feltámadt Krisztus nemcsak hitet követel az emberektől, hanem egyuttal törvényei megtartását s mindazt, ami ezzel jár: önmegtagadást, lemondást, önzetlen működést, a szenvedélyek megfékezését, keresztünk türelmes viselését... egyszóval krisztusi életet az egész vonalon.

A tagadás szelleme századok és századok óta nem fát ki újabb és újabb ostromainak intésében. Ha ujat már nem tud kitalálni, felnyitja a régieket, amelyeket már századok előtt százszor megcáfoltak.

Ebbe a táborba állott legújabbban a mo-

Meglepő kötéréjü.

PORTLAND-

CEMENT

Rendkívül kiadó.

SCHAUMBURG-LIPPE herceg bereмени gyárából.

KONDOR DEZSŐ, Nagypiacz,

FÜCHSL-PALOTA, Telefon 969.

Cementcsövek, fedellemez, elszigetelőmez, aszfalt és cement munka. Mintákat ingyen küld

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató:

Április 27. D. u. A Biharmegyei négyzet évi közgyűlése.

Április 30. Erkel ünnepély a főgimnáziumban

* **Személyi hírek.** Gróf Tisza István orsz. képviselő nejevel, tegnap Nagyváradon időzött s a délutáni gyorsvonattal Budapestre utazott. — Dr. Magyar Endre, országos iparoktatási főigazgató tegnap este Nagyváradra érkezett, a tanonciskolák megvizsgálása céljából. — Halász Gyula várad-velencei plébános egészsége helyreállítása céljából pár hétre Wörishofenbe utazott. Távollétében a lelkeszi teendőket Szabó István székesegyházi karkaplán látja el.

* **Uj udvari tanácsos.** A király dr. Breyer Béla budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárnak az udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

* **Ülések a városházán.** Csütörtökön április 27-én délután 4 órakor Nagyvárad város községi iskolaszéke tartja ülését. Ugyancsak csütörtökön, április 27-én délután 5 órakor Nagyvárad város villamos felügyelő bizottsága ülést tart a városházán. Pénteken április 28-án délután 3 órakor pedig Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart.

* **Kisajátítás engedélyezése.** Várad-velencén, a Templom-térrel szemben Nagyvárad városa új vasbeton hidat épített a Köröszön. Az Olasz oldalán azonban magán tulajdonban van a hidhoz vezető utnak szükséges terület. Az egyik tulajdonossal özv. Hadady Dániel-nel a város méltányos árban kiegyezett, özv.

dermismus is, mely Krisztus feltámadásától a történeti jeleget elvitatni s Krisztus feltámadását átvitt értelemben magyarázni törekszik. Az egyház feje elítélte tévedésüket, de megmozdult ellenük már a hívő nép is, sőt felbredtek valahára a józan protestánsok is.

Mikor tavaly Németországban az istentagadók klubokat alakítottak s ezekben már oly halálán esztelenségre és hihetetlen vakmerőségre vetemedtek, hogy azt is kétségbe vonták, hogy Krisztus valaha élt e világon s Jézus egész életét egyszerűen legendának nyilvánították, egyszerre csak, közvetlenül a feltámadás ünnepe előtt szokatlan dolog történt a protestantizmus erős várában Berlinben.

E nagy világvárosban az utca sarkon plakátok jelentek meg, melyek a Krisztusban hívő népet tiltakozó gyűlésre hívták a cirkuszba.

Jézus él! — ez volt a plakátok felirata.

Es megindult a néparadat, katolikusok és protestánsok vegyest, a cirkusz felé. Több mint 40 000 ember gyűlt össze a cirkuszban és még egyszer annyi kint rekedt a cirkusz előtti téren. Fel a dóm elé! — ezt a jelszót adták ki nekik a rendezők, — és megtelt a dóm előtti tér is.

Es felhangzott a cirkuszban is, a dóm lépcsőjén is a szónokok beszéde. Az Isten szabad ege alatt a néma csendben messze szállt ajkukról a hang. Egyszerre a felegek közül előtört a királyi nap és bearanyozta su garáival a hullámzó néptömeget. Az utolsó szónok után pedig felhangzott a dóm hatalmas orgonája és belevegyült a nagyszerű, impozáns, erőteljes, nyilvános hitvallás:

— **Jézus él! Él a múltban. Él a jelenben és uralkodni fog a jövőben!**

Schullmann Gyuláné azonban a pusztai terület négyzetméterjeért 20 koronát kívánt. A város természetesen ilyen árba nem ment bele, hanem a kisajátítási eljárás megindítására engedélyt kért a kereskedelmi minisztertől, még pedig a sürgősség kimondásával. A miniszter a kisajátítási eljárásra az engedélyt megadta, de a sürgősséget nem engedélyezte, mivel ez a megindított kisajátítási eljárás során adható meg.

* **Uj regényünk.** Mai számunkban új regény közlését kezdjük meg: *Böske* címmel. Szerzője Sirkadi Nagy Sándorné, akit a közönség már jól ismer nemrég könyvalakban megjelent regényéből. Ezt a most lapunkban meginduló regényt is a stílusnak az a folyamatossága, a jellemző erőnek az a biztonsága jellemzi, amelyet annak idején Nagy Sándorné első regényénél is elismert a kritika. Nagy Sándorné nagyváradi uraszsóny, férje főmérnök a kulturmérnöki hivatalnál. Uj regényünkre ezúton is felhívjuk olvasóink figyelmét

* **Tűz.** Tegnap délután fél 1 órakor a Biharmegyei kórház hátsó udvarán egy deszkából készült köszöntő kamara eddig ki nem derített okokból kigyulladt s dacára a tűzoltók fáradságos munkájának, földig leégett. A kár mintegy 1000 korona, mely megtérül, miután az biztosítva volt.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Takács Sándor nagyváradi lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez kinevezte.

* **Szentgyörgynap — Buzaszentelő.** Tegnap Szent György napja volt. Régebben sok kelemetlenség szakadt Szent György napjával a szegény lakókra, mert ekkor voltak a költözködések, ma azonban már csak ugy szerepel, mint a többi névnapok. Mégis megmaradt egy jelentősége, jelzi mintegy a nyári idő bekövetkezését. Tegnaptól kezdve reggel 4 órakor s este 7 óra helyett 8 órakor harangoznak. — Ma *Szent Márk* evangélista napja van, egyházi néven *buzaszentelő*. A templomokban Isten áldását kérik a vetés-kre s a buzát megszentelik. Egyes helyeken körmenettel kivonulnak a mezőre s ott megy végbe a buzaszentelés szertartása. A nagyváradi templomokban reggel 8 órakor lesz a buzaszentelés.

* **Huszonöt halott** Port-Alfréd mellett egy személyvonat lezuhant egy vasúti hídról 259 láb mély viaduktba. Hatvan utas közül egy sem menekült meg. Eddig huszonöt halottat és huszonöt súlyos sebesültet találtak meg.

* **Járványok a megyében.** A tegnapi nap folyamán két községből érkezett be jelentés, hogy a kanyaró és vörheny járványszerűleg lépett fel. A jelentések szerint Báltenyérben a vörheny lépett fel. Az orvos egyszerre 13 esetben konstátálta a járványt, míg Okróson a kanyaró lépett fel és pedig 23 esetben. A két községben az óvodákat és iskolákat bezártatták. A kristyóri tanyáról beérkezett 5 napos jelentés szerint ott újabban még 19 megbetegedés fordult elő. A járvány tartama alatt megbetegedett 81 és ebből meghaltak 14-en.

* **Megfű csecsemő.** Mihucz Julianna, Liget-utca 7. sz. a. lakos, 4 hetes kisfiát folyó hó 23-án hajnalban halva találta. A rendőrség

az orvosi vélemény alapján orvosrendőri boncolást rendelt el, amelynek során megállapítást nyert, hogy a halált fulladás okozta. A fulladás azáltal állott be, hogy a csecsemő száját és orrát párna vagy ruhanemű eltakarta, s így az levegőhöz jutni nem tudott. A rendőrség az eljárást megindította.

* **Egázolások.** Vasárnap délután a Szta. roveszky-utcán Bagosi Istvánné peceszöllősi lakos tejes kocsija elütötte Fráter Ilona 10 éves kis leányt. A kis leány oly szerencsésen esett, hogy semmi sérülést nem szenvedett. — A Kolozsvári-utcán Kis Eszter 4 éves kis leánykát elütötte Ujlaki István kenyérsütő kocsija. A kis leányt bevitték az izr. kórházba Belső sérüléseket szenvedett.

* **A körjegyző és a járványorvos.** A béli járásban dúló kanyaró járvány terjedésének megakadályozása végett tudvalevőleg a belügyminiszter járványorvost rendelt ki. Az orvos és a körjegyző között hivatalos ügyből kiolyólag annyira kiélesedett a helyzet, hogy a körjegyző ellen a járási főszolgabíró elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. Ugylátszik ezzel még nem nyert elintéztést az ügy. A kislakai kanyaró járványról minden 5 napban jelentést kell tenni az alispánnak. Az utolsó öt napról tegnap érkezett be a jelentés, mely szerint Kislakán az utóbbi 5 nap alatt 9 új megbetegedés fordult elő. A járvány egész tartama alatt pedig megbetegedett 151 és meghalt 48 ember. A jelentést a körjegyző írta alá és a járványorvos láttaozta. A jelentésnek jegyzet rovatába a körjegyző a következő sorokat írta be. Zsurka János községi bíró és járványbiztos állítása szerint egy beteg sincs, a 9 beteget a járványorvos parancsára vette fel. Már most tényleg van-e beteg vagy nincs beteg Kislakán? Ha nincs, akkor mi célja lett volna az orvosnak a betegek kitüntetésével, ha pedig van, akkor meg a bírónak és a jegyzőnek mi a célja a megjegyzéssel? Ezekre a kérdésekre a főszolgabíró később fog megtelemni a fegyelmi vizsgálat során, mindenesetre azonban a községi bíró még nem elég illetékes a betegség megállapítására, különösen nem akkor, mikor tudunk rá esetet, hogy éppen a községi bíró mulasztása és hanyagsága volt az oka egy község vörheny járványa elhatalmasodásának. A béli főszolgabíró jelentése szerint a jegyző fenti megegyezése a közte és a járványorvos között lévő torzsalkodásnak a folyamánya. Vajjon nem a közegészségügy rovására esik-e ez a torzsalkodás?

* **Rendőri hírek.** Rontskevics Ferenc az Irgalmas rend főgyógyászerése bejelentette a rendőrségen, hogy Balog István gyógyszerári szolga 4 darab 6-6 korona értékű recept árát felvette s azt elmulatta. A rendőrség Balog ellen az eljárást megindította. — Közöltük, hogy Tóth István vaskereskedő segéd bejelentette a rendőrségen, hogy folyó hó 15-én, a feltámadás ünnepe alkalmával a Szt. László templomban ismeretlen tettes kilopta 45 korona értékű tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség a nyomozás során letartóztatta Kohn Márton hely- és foglalkozás nélküli zsebtolvajt, akit a zsebvágás elkövetésével gyanúsít.

Próbababákat, kerti-butorokat, gyermek-kocsikat és gyermek hajtányokat, utazó-, kézi-, piaci-kosarakat, kefeárukat, gyermekszékeket stb. jól olcsón és nagy választékban

JANKY ANTAL UTÓDA kishidfői

Telefon: 8.

kosár- és lámpaáru-üzletében vásárolhat.

Telefon: 8.

Tavaszi ujdonságaim
CIPŐ, KALAP
és uri divaticikkekben megérkeztek
REICHARD áruháza

x **Vadászok figyelmébe.** Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Rákóczy-ut Moskovits-palotában egy modern fegyverüzletet nyitottam, hol mindennemű fegyverek, revolverek és töltények kaphatók. Fegyvereket szakszerűen javítok. Ladányi József puskaműves és fegyverkereskedő. A vadászati évad vége felé közeledik. Felhívom a fegyvertartók figyelmét, hogy fegyvereiket javítás végett bizalommal hozzák műhelyembe. M. kir. löporáruda. Telefon 269.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét
folyó év május 1-én áthelyezi
míg az építkezés tart Nagy-
várad, Rákóczi ut 5. sz. Veiszlovits
házba, az Orsolya zárda templomával
szemben.

x **Tavaszi vásár.** Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a csillár és fémáru gyártást megkezdtem s ennél fogva raktáron levő csillár készletemet helyszűke miatt gyári áron, sőt normális elfogadható áron elárulom. Régi csillárok átalakítása, galvanizálása, fémáruk rezezése, nickelezése, butorvasalás, portáldiszek stilszerű készítése rajz és terv szerint. *Stern*, Bémer-tér, Telefon 556.

Értesítés.

Van szerencsénk a mágyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK**

cég alatt.
Kiváló Jóságú modern és izléses kályhákkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdivatosabb és leggyorsabb legegyszerűbb kályhák állandóan raktáron vannak.
Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltné.
Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel **Óváry Testvérek kályhás iparosok**
(Óváry Lajos utódai).
Csengeri-utca 27. szám.

Magánvizsgára

sikerral előkészít nyug. főgimn. tanár. Már eddig is több ízben vizsgáztatott kitűnő sikerrel : :
Lakása: Bethlen-utca 1. sz.

GÁL FERENCZ

játék diszmű és sport áruházát
a **Sas passageba**
= helyezte át, =

a hol mindennemű női és férfi divatickek, gramofonok, lemezek, utazókofferek stb. a legjutányosabb árban szerezhetők be.

Borzalmas lesz a tavasz

azoknak, kiknek szeplőt és májfoltot hoz. Ezt egyedül a torony alatti **Ujvárosi drogéria** Hóvirág krémje szünteti meg.

Legelegánsabb és
:- legmodernebb :-

tényképek

külföldi tanulmányok és ta-
:-; pasztaatok alapján :-

Molnár Jenő

(Janak utóda) műtermében

x **Mikor pártoljuk a hazai ipart?**

Ha a termék van olyan jó, mint a külföldi, ha beszerzése előnyös. Ime itt az alkalom magyar ember készítménye, magyar termék, mégis kiállja a versenyt bármely külföldivel. Ki ne hallotta volna híret a Siklinél beszerezhető Gyulatinnak, mely megóvja a fogat a romlás, porlás és lazulástól, letisztítja a fogról a feketeséget, barnaságot, a fogfájást rövid idő alatt megszünteti s mégis alig kerül napi használata személyenkint 1 fillérbe. Kérjük minden gyógytár és droguériában, valamint fűszer és fodrász üzletben a Sikli Gyulatinat. Ára üvegekint 1.50 és 3 korona. Főraktár Sikli Józsefnél Halász-utca 10. számú háznál, mely 1900 koronát jövedelmez és még beépíthető telekkel bir, szabad kézből eladó.

Ifj. Rimanóczy Kálmán
műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-
darabok avagy egész lakásberendezé-
sek, iparművészi tervezések és költ-
ségvetések díjmentesen eszközöl-
nek. Új szerkezetű service-asztalok
mahagoni, pálisander és citromfából.
A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos kép-
viselete, eredeti gyári árak mellett.

x Néhaj főtisztelendő **Makutz Ernő**
theol. könyvtárát míg a készlet tart *olcsón* ki-
árulom. Benkő Artur könyvkereskedő Rákóczi-
ut 10.

Double-kelme

ujdonságok

FLEGMAN

cégnél, Bémer-tér.

128

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó mun-
kát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését,
épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári be-
rendezések és butorok festését, kerü butorok
zománcozását és porcellán utánzást. Vidék
megrendeléseket a legpontosabban készítek

Tisztelettel
Czapfalvi József.

358

Uj virágüzlet!

Fratrics János

kereskedelmi és műkertész.

Kertészeti telepe: Szent János. — Virág-
: : csarnoka: Szent János-utca 1 szám. : :

ahol minden időben frissen
vágott virágokból készülnek

báli, menyasszonyi s alkalmi csokrok

szép kivitelben, előnyös árak mellett.

Törlesztéses kölcsön:

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad. Lévay-palota,
Ezredévi emlék-tér sarok.

Uj! Uj! Uj!

Saját érdekünkben menjünk hölgyeim

RADÓ és KERTÉSZ

női divatruházába, Kossuth-u. 2.
Ahol a következő friss, szép új árak,
napernyők, ruhaszövetek, francia delai-
nok, angol zephírek, csipkék, sejmek,
ruha díszek, harisnyák, elsőrendű vászon
és asztalneműek május 15-ig nagyon
olcsón adatnak el. Ne vegyünk parti
árakat, mert e cégnél olcsóbban vehe-
tünk friss szép új árut.

Vas és rézbutor

gyári rakitári

Székrenyőgy 3 matraccal 19 korona
Sodronybetűt 10 korona
Rézkarmiss 5 korona
Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf
vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Millió.
Szerda: Millió.
Csütörtök: Nebántsvirág. (Sófi Gitta vendégfellépte.)
Péntek: Magdolna.
Szombat: Babuska. (Horváth Mici fellépte.)
Vasárnap d. u.: Boszorkányvár, este: Luxemburg grófja, (Széll Gitta vendégfellépte.)

A millió.

Ötfelvonásos bohózatot irtak Brer és Guillemaud urak s az öt felvonásból két felvonás alatt lehet is valamit mutatni. Igaz, hogy ez a két felvonás az utolsó kettő s talán inkább azért tűnik fel mulatságosnak, mert az első három alatt az ember egyre hiába várja, mikor lehet végre derülni is a bohózaton?

Az öt felvonás alatt egy sorsjegy bujdosik a gazdája elől, aki egy milliót nyert vele. A sorsjegy egy ócska kabátban van, s a kabát egy tolvajhoz, onnan egy tenoristához kerül megfordul a rendőrségen is, végre visszakerül ezer kalamitás után a gazdájához. Közben egy csomó tarka-barkaság kergeti egymást, van kloroformmal dolgozó tolvajbanda, elaltatott rendőrsereg, kokott jelenetek, ágyjelenet, anétkül, hogy valami nagy érdklődést tudnának kelteni. A negyedik felvonásban szökken némi élet és komikum a darabban, az ötödik pedig olyan rövid, hogy nincs ideje a jól felkapott komikus fonatát ismét elejteni. Kérész életű, igen-igen közepes színvonalon álló valami az egész bohózat. Áprilusra való újdonság, afféle átmeneti alak a nyári szinkörhöz.

A szereplők közül egyetlenegy találta be a magát a darab burleszk komikumába és ez Leóvey Leó. Az ő alakításában megvolt az a merész kilengés a tulzás tájékára, amely nélkül burleszk komikum nincs. Viszont azonban megtartotta azokat a határokat, melyek az izlést jeltölik és amelyek nélkül a burleszk komikum vásári komédiázássá alacsonyulna. Leóvey megtartotta a kellő határokat felfelé is, lefelé is, éppen, amint a darab kívánta s ezért alakításának hatása egységes, igen sikerült. A közönség az egész előadást aránylag elég hűvösen fogadta, de Leóvey minden jeleneténél kacagott s nyílt színen tapsokkal jutalmazta. A tenoristát lehetetlen lett volna jobban kiligüránni; igaz, hogy ehhez Leóvey Leó jó tenorhangja is kell. A többiek úgy egyenként elég elfogadhatók lettek volna, Tóth Elek és Hunyady általában, Kabos a vallási jelenetben, Kassay az utolsó felvonásban, Szentgyörgyi Mária, H. Körösy Juci és Gözon egy-egy kisebb jelenetükben. De az összejátékban egyikük sem érvényesült. Valahogy sokkal jobban kellett volna az egésznek perdülnie, gyorsabb menet, patogóbb egymásután kellett volna. Ha azt hiszik, hogy kár erre a nivón aluli bohózatra nagyobb fáradságot fordítani, talán igazuk van. De abban is igazuk van, hogy ha még kellő rendezési gondot sem fordítanak egy újdonságra, akkor azt még előadni is kár.

TANÜGY.

Pályázat 1000 és 700 koronás ösztöndíjakra. A nagy tölvejtű Fálffy-téle ösztöndíj-alapítvány most kerül először pályázat alá. A pályázat általános feltétele a magyar érzelműség, kifogástalan erkölcsi viselet s a jeles előmenetel. Pályázhatnak közép- és felsőiskolai fiú-tanulók, kik közül előnyben részesülnek azok, akik nemességet tudnak kimutatni.

Az ösztöndíj 1910-11. tanév kezdetétől számítva 10, évi 1000 koronás és 30, évi 700 koronás állomáshól áll. A kérvényeket a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez kell címezni s mellékelni kell: a) a magyar állampolgárság igazolását, b) keresztlevelét, c) iskolai bizonyítványt, d) esetleg a nemességi bizonyítványt, e) esetleg szépenységi bizonyítványt, f) a testvérek számát igazoló bizonyítványt.

Határidő: 1911. május 15. Az iskolai hatóság megkerülésével, közvetlenül a m. k. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez benyújtott folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Igazságszolgáltatás.

Esküdsorsolás a törvényszéken.

A nagyváradai törvényszék esküdsorsoló tanácsa vasárnap délelőtt 10 órakor sorsolta ki a május hó második felében működő esküdtek névsorát. A sorsolás eredményét itt adjuk:

Rendes esküdtek:

Dr Szokoly Tamás ügyvéd, Szentiványi Ferenc pénzügyi tanácsos, dr Szeghalmi Sándor ügyvédjelölt, Süttő Miklós közműves, dr Stern Odón ügyvéd, Sárközi Lajos földmives, Saji János földmives, Roszka Kálmán osztrák m. bank főnökhelyettes, Pöcsár János dohányszövő tisz, Pállay Lajos ügyvéd, Nagy Lajos tanító, dr Móczár József főgimn. tanár, Meskó Boldizsár magánbirtokos, Meczner Károly gazdálkodó, dr Mártonffy Marcell jogtanár, Lovass Dániel földbirtokos, Lakatos Sándor p. ö. számsz. tanár, Kemény Sándor baromfi nagykereskedő, Julier Károly osztrák m. bank hivatalnok, dr Jakab Ernő ügyvéd, Gerlach János földmives, Fichtner Gyula erdész, dr Fenyes Odón ügyvéd, Eszenyi Károly ref. tanító, ifj. Elek Gusztáv földbirtokos, Duttkay Dezső ny. gazdasz. tanár, dr Cseresznyés Jenő ügyvéd, ifj. Cséregi Mihály földmives, Balogh Ferenc földmives, Bagi Imre cipész.

Pótesküdtök:

Vicsay István lakatos, Szirmay Lajos fértiszabó, Szegedi József ács, Pándor Sámuel magánzó, Nánási Károly gazdálkodó, Lakatos I. József terménykereskedő, Kiss János kocsi-ágyártó, Kelecsényi Gyula asztalos, Gebey János csizmadia, Creglér Jeremiás hentes.

NYILTÉR.

BÚTOR

átköltözés miatt,

OLCSÓ

gyári árban

REISZ butorgyárában

május 1-től

Rákóczi-ut 14.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, április 24.

(Saj. tud.) Ma kedden minisztertanács lesz. A tanács valószínűleg Hieronymi kereskedelmi miniszter lakásán lesz.

A munkapárt értekezlete.

Budapest, április 24.

(Saj. tud.) Ma este fél 8 órakor a munkapárt értekezletet tartott, melyen Perczel Dezső elnökölt. Az értekezleten a kormány csaknem minden tagja megjelent. Az értekezleten elfogadták a főváros 270 millió adó és illetékmentes kölcsönére vonatkozó törvényjavaslatot.

Justhék szövetezése a szociálistákkal.

Budapest, ápr. 24.

(Saját tud.) A Justh párt ma este 6 órakor a Rákóczi-uti helyiségében tartott értekezletén 1 szavazat kivételével egyhangulag elhatározta a szociálistákkal való szövetezését, az általános, titkos választójog érdekében.

Bende Imre hagyatéka.

Nyitra, április 24.

(Saját tud.) Bende Imre végrendelet hátrahagyása nélkül halt el s így vagyona három részre oszlik. A hagyatéka három milliót tesz.

KÖZGAZDASÁG.

A Kőszegi féle talajmívelő gép munkája.

A Kőszegi-féle talajmívelő gép a nagyváradai latin szertartású káptalan micskei gazdaságában e hó 26-án, szerdán fejezte be a szántást, mely alkalmával azaz szerdán délelőtt fél 10 órakor Spornon Pál és Ráczó Imre gazdasági tanárok a gép jelentőségéről ott a micskei gazdaságban előadást fognak tartani, melyre a gazdaközönséget meghívják.

Nagyvárad, 1911. április 24.

Biharmegyei Gazdasági Egyesület.

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

Irta SARKADI NAGY SÁNDORNÉ
I. FEJEZET.

Tizenöt esztendővel ezelőtt, midőn ifjú szép feleséget hozott a házhoz Ladányi Géza, nem gondolta még, hogy ezerholdas kitűnő minőségű földbirtokát röviddel ezután elárverezik tőle, s nem marad egyebe az ősnemesi kuriánál. De még ez sem volt egészen az övé, mert Péter öccse osztotta vele ebben is a tulajdonos jogait.

Hiába intette, óvta okos higgadt felesége a könnyelmű embert, elkártyázta, elverte mindenét, még az is, amit neje hozományképen kapott. Árva leány volt Kocsárdy Agnes s midőn Ladányi a szép fiatal földbirtokos megkérte a kezét, gyámja és nagybátyja örömmel adta azt oda, valamint Agnes százezer forintját is s boldog volt amiért gyámleányát az a kitűntetés érte, hogy a vármegye egyik legvagyonosabb gentry gavallérja kérte meg a kezét.

Meg kell hagyni Ladányi Gézának, hogy valóban bámulatos lelki erővel s higgadtsággal viselte el szerencsétlenségét, melynek egyedüli okozója ő volt.

A szegény asszony kétségbeesve nézte vagyonuk pusztulását, midőn aztán mindent elvesztették, egy szemrehányó szó nem jött ajkaira, rajongásig szerette férjét, s kérte a jó Istent, hogy engedje meg, miszerint a szeretett férfit, baj nélkül viselhesse el a szerencsétlenséget, s legyen elég ereje dolgozni, küzdeni felesége s egyetlen leánykájá fentartására. Ő maga részéről mindent elkövetett, hogy megnyugvással, szelid séggel bele törje magát a szegénységbe, — mely immáron elkerülhetetlenné vált, a hajdani vagyonos ünnepelt szép leány részére.

Ladányi szerencsése a szerencsétlenségben az volt, hogy Péter bátyjának jószágigazgatója, — miután csinos vagyont szerzett ott — nyugalmába ment s a megüresedett állást ő azonnal elfoglalhatta s így megmenekült a rettenetes szegénységtől.

Mint mondtam, épen tizenöt esztendeje volt annak, hogy Ladányi Géza megházasodott, s hat esztendeje azon szomorú időnek, amidőn vagyonát elvesztve, tönkre jutott embernek tudta magát. Nyolc esztendei házasság után nagy boldogságukra egy leány gyermekük született, ki most már hét esztendő volt. A leánykát Erzsikének hívták. Ő volt szüleinek minden öröme, boldogsága, ő érte éltek táradtak, küzdöttek. S ha néha elbúulták magukat elvesztett gazdagságuk felett, ez csupán azért történt, mert leánykájukat sajnálták, amiért az a szép vagyontól megfosztott.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA

TÁTRAY és TARSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyváradi, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közelműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavító műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy Szaniszló-utca 4. sz. alatt levő

női-szabó műhelyemet

1911 május 1-én a Rákóczi-ut 12. (rég. Apolló épületbe)

helyezem át.

További szives pártfogást kérve vagyok, kiváló tisztelettel

Karkusz Sándor,

304

női-szabómester.

Dajkovits E.

fényirodájában

Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,

villany felvételei speciálitása

:— utólérhetetlen. —:

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyváradi, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

Meghívás.

A Biharvármegyei Kereskedelmi, Ipar-és Terményhitelbank 1911. évi május hó 4-ik napján d. u. 3 órakor Nagyváradi, Nagy Teleky-u. saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyen való megjelenésre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

A rendkívüli közgyűlés tárgya:

Az igazgatóság javaslata és ennek folytán határozathozatal a Központi Takarékpénztár részvénytársaság nagyváradi céggel való egyesülés tárgyában.

Figyelmeztetjük a t. részvényeseket, hogy ezen közgyűlésen alapszabályaink 12. és 13. §-a értelmében csak azon részvényes vehet részt, aki a közgyűlés napját legalább egy hóval megelőzőleg saját nevére átiratott részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt pénztárunknál leteszi.

Nagyváradi, 1911. április 24.

306

Az Igazgatóság.

Irodahelyiséget és nagy raktárt (30—40 waggonra)

keresek

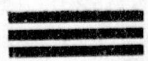
az állomáshoz közel, lehetőleg az őszi hónapig, több évi szerződéssel. Közvetítők kizárva. Helyszini rajz és béránálattal ellátott értesítéseket »Jó fizetés 683.« jellegre Blockner hirdető irodája, Budapest, IV. Semmelweis-utca 4. intézendő.

302

Az Illatszerek mai favoritjai!

A Rose de France! Fleur de Liere! és Sás-Liliom

1 csepp hetekig tartja az illatot.

Egyedüli főraktár Magyarország részére

„AZ ILLATSZER KIRÁLY”-nál Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits-ház.

Legrégibb és legmegbízhatóbb nyaralási vállalat!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

molykár elleni megóvó és biztosító vállalatunkra,

melyet a Heiman Lipót és Tsa cég eddigi nyaralási vállalatával tetemesen kibővítettünk.

Elfogadunk nyári fondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme árukat, függönyöket, szőnyegetek stb. Azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza.

Kívánatra azokért házhoz küldünk; az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés pártfogást kérve, maradtunk

Kiváló tisztelettel

ZBORAY GYULA ÉS TÁRSA

szücs üzlet. Fő-utca 7. szám.

Telep: Körözs-u. 32. Saját ház.

Meghívás.

A központi takarékpénztár részvénytársaság Nagyváradon, 1911 évi május hó 4-én, csütörtökön d. u fél 5 órakor a Kereskedelmi Csarnok nagytermében

rendkívüli közgyűlést

tart. melyen való megjelenésre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

Ezen rendkívüli közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság javaslata s ennek folytán határozathozatal a Biharmegyei kereskedelmi, ipar-és termény hitelbank részvénytársaság nagyváradai céggel való egyesülés és az alaptőke felemelése tárgyában.
2. Alapszabályok módosítása.
3. Igazgatóság és felügyelő bizottság lemondása.
4. Igazgatóság, felügyelő bizottsági elnök és felügyelő bizottsági tagok választása.
5. Biráló választmány kiegészítése.
6. Netáni indítványok.

Figyelmeztetjük a t. részvényeseket, hogy alapszabályaink 12-ik §-a értelmében ezen rendkívüli közgyűlésen csak azon részvényekkel lehet részvényesi jogokat gyakorolni, mely részvények a pénztárnál a közgyűlést megelőzőleg egy órával letétnek, vagy valamely más pénzintézetnél letétben levő részvényekről szóló letétjegy ugyanezen időpontig a pénztárnál letéttetik.

Nagyváradon, 1911 évi április 18-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

367—1911. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járás-bíróságnak 1911. évi V III. 78—2 számú végzésével Szacsvai Ákos ügyvéd által képviselt Nagyváradai ügyvédi kamara felperes részére 500 kor. 300 kor. követelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 610 koronára becsült ingóságokra a Nagyvárad város kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, s annak a felülfoglaltatók követelése erejéig s amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon, Rimanóczy utca 13. számú házban leendő megtartására határidőül 1911. évi május hó 5. napján délelőtt 11 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság ábláján kifüggesztéét követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1911. évi április 12-én.

303

Bakó Bálint,
kir. bir. végrehajtó.

Bumbera István

==== papi- és polgári szabó ====
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtisztelendő
papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5^o0-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

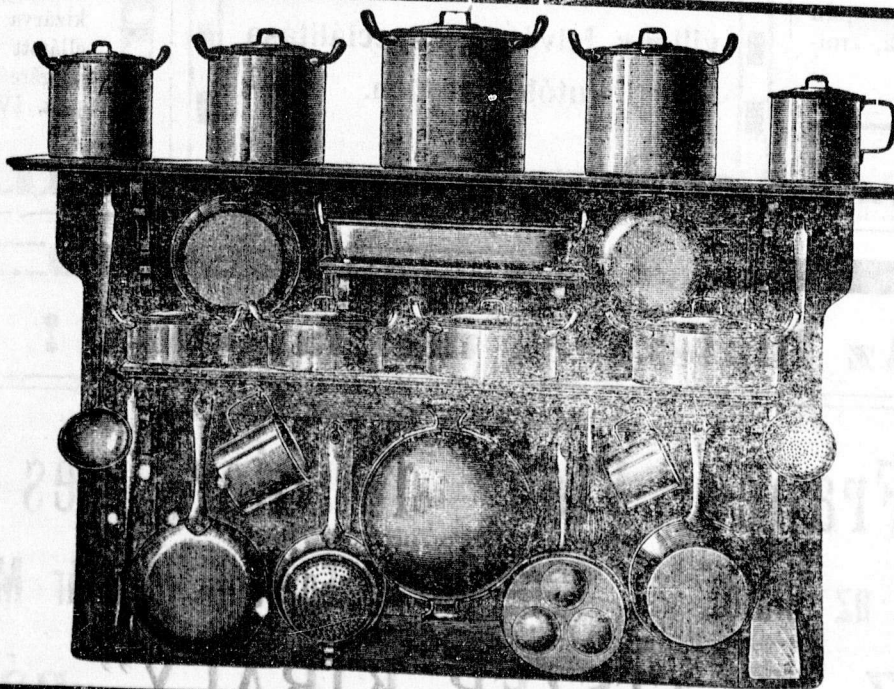
Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra.

161

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut. Telefon 390. sz.

Modern
konyhaberendezések
zománcos és tiszta
aluminiumból.

Tavaszi újdonságok

Vasbutorok u. m.:

sze krényágy
3 matraccal

K 19-50.

Gyermekágyak

K 26-tól.